

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Zenei esztétika 1 (Estetică muzicală 1) (TLM 3505)

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Zeneművészet
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Zenei esztétika 1 (Estetică muzicală 1)				A tantárgy kódja		TLM 3505	
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			dr. Csákány Csilla						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Csákány Csilla						
2.4. Tanulmányi év		III.	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	V	2.7. Tantárgy típusa		DF

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					14
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					3
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama					47
3.8. A félév összóraszama					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	Zeneelméleti előképzés, zeneirodalmi példák ismerete
4.2. Kompetenciabeli	Zenei és elemzői szövegértés

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Zongora, vetítő, hangszórók
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Zongora, vetítő, hangszórók

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- A zenei szöveg (partitúra) és a hangzó anyag (interpretáció, audíció) összekapcsolása az elsajátított zenehallgatási és zenei írás-olvasási készségek (beleértve a belső zenei hallást is) alapján (közepes nehézségi fok). - A klasszikus zeneszerzési technikák alapvető sajátosságainak helyes alkalmazása, valamint a zenei elemzés alapvető módszereinek használata.
Transzverzális kompetenciák	- Hatékony csapatmunka-technikák alkalmazása különböző hierarchiai szinteken. - A szakmai képzés szükségességének objektív önértékelése a munkaerőpiaci követelményekhez való alkalmazkodás és beilleszkedés érdekében.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismeri és használja a zenével kapcsolatos vagy ahhoz kapcsolódó releváns információforrásokat.
Képességek	A hallgató képes összegyűjteni, értékelni, kiválasztani és rendszerezni a zenével kapcsolatos vagy ahhoz kapcsolódó információkat (történelmi, kulturális, esztétikai, stilisztikai stb.).
Felelősség és önállóság	A hallgató képes saját zenei-művészeti tevékenységéhez tartalmakat kidolgozni, és folyamatosan bővíti, diverzifikálja, árnyalja és finomítja saját zenei-művészeti perspektíváját, releváns zenei-művészeti információforrások tanulmányozásával.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	- az esztétikai értékek megtapasztalása és megértése mind a művészetek világában, mind a hétköznapi életben - Az előadások a zene- és társművészetek alapvető korszakainak, stílusainak és műfajainak kiemelkedő repertoárjára épülnek, felölelve a zeneirodalom paradigmatis alkotárait. Ezek ismerete elősegíti a diákok dinamikus tájékozódását, valamint fejleszti képességüket arra, hogy megalapozott értékítéleteket hozzanak, akár a különböző művészeti korok, akár a kortárs művészeti médiumok világában.

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- Olyan átfogó esztétikai műveltség megteremtése, amely az ízlés és az esztétikai ítélőképesség formálását és fejlesztését szolgálja, miközben lehetővé teszi a hagyományos és kortárs kulturális-művészeti jelenségek – egyetemes és helyi szinten egyaránt – igazságos és megalapozott értékelését - Az előadások célja, hogy a hallgatók figyelmét és érzékenységét felkeltse a művészetek kulturális szerepe és jelentősége iránt. - Betekintés az esztétika történetének meghatározó állomásaiba kiemelkedő gondolkodók és paradigmatiszta alkotások tükrében; a hagyományos és kortárs esztétikai mező kialakulásának és felépítésének vizsgálata; az érték kategóriák rendszerezése és esztétikai jelentősége a művészet és kultúra területén; valamint az alkotás, értelmezés és recepció közötti kapcsolat dimenzióinak feltárása, az ízlés formálásától az ítéletalkotásig terjedő esztétikai megértés folyamatában.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A zeneesztétika tárgya, módszere és kapcsolatai más tudományokkal. A zeneesztétika interdiszciplináris kontextusban.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Hegel, G. W. F.: <i>Esztétika</i> . Gondolat, Budapest, 1979.
2. Az esztétikai erőter. A világ feletti uralom illúziója. A primitív mágia rendszerezése. A mágikus-szinkretikus korszak esztétikai egyensúlya.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Angi István: <i>Zeneesztétikai előadások</i> , I-II. kötet. Scientia, Kolozsvár, 2003; 2005.
3. Az esztétikai erőter felépítése. Az erőter viszony-jellege. Esztétikai és tudományos viszonyfogalmak.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Ujfalussy József: <i>Az esztétika alapjai és a zene</i> . Tankönyvkiadó, Budapest, 1983.
4. Az érzelmek esztétikája. A közvetítő szerep. Az érzelmi szféra összetevői. Affektivitás és emóció.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Angi István: <i>Zeneesztétikai előadások</i> , I-II. kötet. Scientia, Kolozsvár, 2003; 2005.
5. Az esztétikai erőter értékrendszere. Az esztétikai értékek hatása az emberi értékekre.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Szerdahelyi István: <i>Az esztétikai érték</i> . Gondolat, Budapest, 1984.
6. Az esztétikai kategóriák: groteszk az zenében.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Tatarkiewicz, Wladyslaw: <i>Az esztétika alapfogalmai: hat fogalom története</i> . Kossuth, Budapest, 2000.
7. Az esztétikai kategóriák: abszurd a zenében.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Angi István: <i>Zeneesztétikai előadások</i> , I-II. kötet. Scientia, Kolozsvár, 2003; 2005.
8. Az esztétikai kategóriák: szép a zenében.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Eco, Umberto: <i>A szépség története</i> . Európa, Budapest, 2005.
9. Az esztétikai kategóriák: rút a zenében.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Eco, Umberto: <i>A rútág története</i> . Európa, Budapest, 2007.
10. Az esztétikai kategóriák: fenséges a zenében.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Tatarkiewicz, Wladyslaw: <i>Az esztétika alapfogalmai: hat fogalom története</i> . Kossuth, Budapest, 2000.
11. Az esztétikai kategóriák: alantas a zenében.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Angi István: <i>Zeneesztétikai előadások</i> , I-II. kötet. Scientia, Kolozsvár, 2003; 2005.
12. Az esztétikai kategóriák: a tragikum a zenében.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Tatarkiewicz, Wladyslaw: <i>Az esztétika alapfogalmai: hat fogalom története</i> . Kossuth, Budapest, 2000.

13. Az esztétikai kategóriák: a komikum a zenében.	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Angi István: <i>Az esztétikum zeneisége: Esszék a viszonyalkotás varázsáról</i> . Komp-Press, Kolozsvár, 2001.
14. A zenei alkotások értékviszonyai, ezek modellezése kategóriákon belüli és kategóriák közötti szinten. Stilisztikai és esztétikai paraméterek. Összefoglalás	Interaktív előadás, zenehallgatás, párbeszéd	Zoltai Dénes: <i>A zeneesztétika története: Ethosz és affektus</i> . Zeneműkiadó, Budapest, 1966.
Könyvészet *** <i>Esztétikai kislexikon</i> (sz. Szigeti József). Kossuth Kiadó, Budapest, 1969. *** <i>Esztétikai olvasókönyv</i> (sz. Kiss Tamás). Kossuth Kiadó, Budapest, 1976. Angi István: <i>Zeneesztétikai előadások</i>, I-II. kötet. Scientia, Kolozsvár, 2003; 2005. Angi István: <i>Az esztétikum zeneisége: Esszék a viszonyalkotás varázsáról</i>. Komp-Press, Kolozsvár, 2001. Arisztotelész: <i>Poétika</i>. PannonKlett, Budapest, 1997. Baumgarten, Alexander, Gottlieb: <i>Esztétika</i>. Atlantisz, Budapest, 1999. Burke, Edmund: <i>Filozófiai vizsgálódás a fenségesről és a szépről való ideáink eredetét illetően</i>. Magvető, Budapest, 2008. Eco, Umberto: <i>A szépség története</i>. Európa, Budapest, 2005. Eco, Umberto: <i>A rótság története</i>. Európa, Budapest, 2007. Eco, Umberto: <i>Nyitott mű</i>. Európa, Budapest, 1998. Frazer, J. G.: <i>Az aranyág</i>, Osiris, Budapest, 2005. Molnár Antal: <i>Gyakorlati zeneesztétika</i>. Zeneműkiadó, 1971. Szerdahelyi István: <i>Az esztétikai érték</i>. Gondolat, Budapest, 1984. Tatarkiewicz, Wladyslaw: <i>Az esztétika alapfogalmai: hat fogalom története</i>. Kossuth, Budapest, 2000. Eco, Umberto: <i>Művészet és szépség a középkori esztétikában</i>. Európa, Budapest, 2002. Hartmann, Nicolai: <i>Esztétika</i>. Magyar Helikon, 1977. Hegel, G. W. F.: <i>Esztétika</i>. Gondolat, Budapest, 1979. Moles, Abraham: <i>A giccs, avagy a boldogság művészete</i>. Gondolat, Budapest, 1975. Szerdahelyi István: <i>Ízlés és kultúra</i>. Kossuth, Budapest, 1974. Ujfalussy József: <i>Az esztétika alapjai és a zene</i>. Tankönyvkiadó, Budapest, 1983. Wagner, Richard: <i>Művészet és forradalom</i>. Seneca, Budapest, 1995. Zoltai Dénes: <i>A zeneesztétika története: Ethosz és affektus</i>. Zeneműkiadó, Budapest, 1966.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A szép, a művészet és a kalokagathia fogalmainak elemzése	vita	Hegel, G. W. F.: <i>Esztétika</i> . Gondolat, Budapest, 1979.
2. A szinkretikus és szintetikus fogalmak elemzése. Beszélgetések J. Frazer <i>Aranyág</i> című művéről.	vita	Frazer, J. G.: <i>Az aranyág</i> , Osiris, Budapest, 2005.
3. Az esztétikai erőter, az esztétikai kapcsolat, eszmény és valós fogalmak elemzése.	vita	Ujfalussy József: <i>Az esztétika alapjai és a zene</i> . Tankönyvkiadó, Budapest, 1983.
4. Az emóció és affektivitás fogalmainak elemzése a műalkotás létrejötté, közvetítése és átélése szempontjából.	vita	Angi István: <i>Zeneesztétikai előadások</i> , I-II. kötet. Scientia, Kolozsvár, 2003; 2005.
5. Beszélgetések az esztétikai kategóriák témakörében	vita	Szerdahelyi István: <i>Az esztétikai érték</i> . Gondolat, Budapest, 1984.
6. Groteszk a zenében. Elemzések.	vita	Tatarkiewicz, Wladyslaw: <i>Az esztétika alapfogalmai: hat fogalom története</i> . Kossuth, Budapest, 2000.
7. Abszurd a zenében. Elemzések.	vita	Angi István: <i>Zeneesztétikai előadások</i> , I-II. kötet. Scientia, Kolozsvár, 2003; 2005.
8. Szép a zenében. Elemzések.	vita	Eco, Umberto: <i>A szépség története</i> . Európa, Budapest, 2005.
9. Rút a zenében. Elemzések.	vita	Eco, Umberto: <i>A rótság története</i> . Európa, Budapest, 2007.
10. Fenséges a zenében. Elemzések.	vita	Tatarkiewicz, Wladyslaw: <i>Az esztétika alapfogalmai: hat fogalom története</i> . Kossuth, Budapest, 2000.

11. Alantas a zenében. Elemzések.	vita	Angi István: <i>Zeneesztétikai előadások</i> , I-II. kötet. Scientia, Kolozsvár, 2003; 2005.
12. Tragikus a zenében. Elemzések.	vita	Tatarkiewicz, Wladyslaw: <i>Az esztétika alapfogalmai: hat fogalom története</i> . Kossuth, Budapest, 2000.
13. Komikus a zenében. Elemzések.	vita	Angi István: <i>Az esztétikum zeneisége: Esszék a viszonyalkotás varázsáról</i> . Komp-Press, Kolozsvár, 2001.
14. A zenei műalkotások értékviszonyai. Elemzések.	vita	Zoltai Dénes: <i>A zeneesztétika története: Ethosz és affektus</i> . Zeneműkiadó, Budapest, 1966.
Könyvészet *** <i>Esztétikai kislexikon</i> (sz. Szigeti József). Kossuth Kiadó, Budapest, 1969. *** <i>Esztétikai olvasókönyv</i> (sz. Kiss Tamás). Kossuth Kiadó, Budapest, 1976. Angi István: <i>Zeneesztétikai előadások</i>, I-II. kötet. Scientia, Kolozsvár, 2003; 2005. Angi István: <i>Az esztétikum zeneisége: Esszék a viszonyalkotás varázsáról</i>. Komp-Press, Kolozsvár, 2001. Arisztotelész: <i>Poétika</i>. PannonKlett, Budapest, 1997. Baumgarten, Alexander, Gottlieb: <i>Esztétika</i>. Atlantisz, Budapest, 1999. Burke, Edmund: <i>Filozófiai vizsgálódás a fenségesről és a szépről való ideáink eredetét illetően</i>. Magvető, Budapest, 2008. Eco, Umberto: <i>A szépség története</i>. Európa, Budapest, 2005. Eco, Umberto: <i>A rótság története</i>. Európa, Budapest, 2007. Eco, Umberto: <i>Nyitott mű</i>. Európa, Budapest, 1998. Frazer, J. G.: <i>Az aranyág</i>, Osiris, Budapest, 2005. Molnár Antal: <i>Gyakorlati zeneesztétika</i>. Zeneműkiadó, 1971. Szerdahelyi István: <i>Az esztétikai érték</i>. Gondolat, Budapest, 1984. Tatarkiewicz, Wladyslaw: <i>Az esztétika alapfogalmai: hat fogalom története</i>. Kossuth, Budapest, 2000. Eco, Umberto: <i>Művészet és szépség a középkori esztétikában</i>. Európa, Budapest, 2002. Hartmann, Nicolai: <i>Esztétika</i>. Magyar Helikon, 1977. Hegel, G. W. F.: <i>Esztétika</i>. Gondolat, Budapest, 1979. Moles, Abraham: <i>A giccs, avagy a boldogság művészete</i>. Gondolat, Budapest, 1975. Szerdahelyi István: <i>Ízlés és kultúra</i>. Kossuth, Budapest, 1974. Ujfalussy József: <i>Az esztétika alapjai és a zene</i>. Tankönyvkiadó, Budapest, 1983. Wagner, Richard: <i>Művészet és forradalom</i>. Seneca, Budapest, 1995. Zoltai Dénes: <i>A zeneesztétika története: Ethosz és affektus</i>. Zeneműkiadó, Budapest, 1966.		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy tartalma összhangban áll a hazai és nemzetközi szakma tudományos követelményeivel.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az információk elsajátításának mértéke; analitikus képesség	Írásbeli teszt	70 %
10.5 Szeminárium / Labor		Aktív jelenlét az elemzői feladatok során	30 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• alapvető zeneesztétikai fogalmak ismerete			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							

Kitöltés időpontja:
15.09.2025

Előadás felelőse:
dr. Csákány Csilla

Szeminárium felelőse:
dr. Csákány Csilla

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
...

Intézetigazgató:
.....

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.